

Smittnytt Sörmland

Innehåll

- Nya medarbetare och tack för utmärkt insats
- Introduktion
- Årsstatistik
- Covid-19
- STRAMAs arbete för rationell antibiotika
- Influensavaccination
- Pneumokockvaccination Pneumovax
- Campylobacter
- Hepatit A
- HIV/STI
- Vårdhygien
- Kommande utbildningar

Nya medarbetare och tack för utmärkt insats

Smittskydd och Vårdhygien har fått tre nya medarbetare och tackat av en tidigare medarbetare.

Yvonne Axelsson, Hygiensjuksköterska på Vårdhygien:

”Jag är ny hygiensjuksköterska i Region Sörmland. Tidigare har jag arbetat på Karolinska Huddinge som Stomiterapeut och Uroterapeut och längre tillbaka som IVA-sjuksköterska. Vårdhygienområdet har alltid intresserat mig och det är även mycket spännande och roligt att få börja arbeta i en ny region.

Jag är glad att vara en del av teamet som arbetar med dessa viktiga frågor.”

Louise Rushton Berg, Enhetschef, STRAMA-koordinator och Smittskyddssjuksköterska:

”Jag heter Louise Rushton Berg och är sedan februari i år ny Enhetschef på Smittskydd och Vårdhygien. Jag arbetar även som Strama-koordinator samt som smittskyddssjuksköterska. Min profession är Distriktssköterska, och jag kommer närmast från Primärvården där jag arbetat i 14 år som Distriktssköterska och Vårdenhetschef.

Det är utmanande, lärorikt och mycket spännande att få arbeta med smittsamma sjukdomar samt att förhindra dess spridning i samhället.”

Signar Mäkitalo, tillträdde som Smittskyddsläkare i Sörmland den 1 juli 2020:

”Jag är infektionsläkare i botten och har erfarenhet från Smittskydd och Vårdhygien då jag varit Smittskyddsläkare i Gävleborg från 2008 och även Hygienläkare från 2009. Det är intressant och givande att komma in i arbetet på en ny arbetsplats. Jag vill tacka alla jag träffat för den vänlighet, förståelse och vilja till bra introduktion jag mötts av i Sörmland.”

Sist vill vi berätta att vi har tackat av en mycket uppskattad medarbetare som gått vidare till nytt viktigt uppdrag. Maria Remén har på ett fantastiskt sätt skött Smittskyddsläkaruppdraget under en omtumlande och kaosartad period av pandemin. En påfrestning som är utöver det vanliga har hon hanterat med vänligt och säkert sinne.

Sedan tidigare vet vi att hon ansvarat för Strama arbetet i Sörmland på ett utmärkt sätt. Alla på enheten önskar fortsatt gott samarbete och ett stort lycka till i Marias framtida arbete som biträdande Verksamhetschef på infektion från 1 januari 2021.

Introduktion

Som ni alla förstår så tar covid-19 sjukdomen en mycket stor del av arbetstiden på enheten.

Smittspårning av covid-19 utvecklas i samverkan med smittspårningsenheten.

Covid-19 vaccinationen har startat. Vi ser en tydlig förbättring för de som vaccineras. Minskning av svårt sjuka och stor minskning av antalet dödsfall.

Smittskydd och vårdhygien har också arbetat med andra frågor på enheten. Vårdhygien har börjat arbeta på ett nytt sätt med hospiteringar och skriftlig återkoppling. Campylobacter hos svensk färsk kyckling har gett ökat antal fall under hösten och så har vi haft en smittspridning av Hepatit A.

Signar Mäkitalo, Smittskyddsläkare Sörmland.

Anmälda sjukdomar enligt Smittskyddslagen i Sörmland 2017-2020

Allmänfarliga sjukdomar	2020	2019	2018	2017
Campylobacter	91	184	236	331
" varav inhemsk smitta	73	91	118	208
Covid-19	9397			
Difteri	0	1	0	0
EHEC	8	11	9	14
ESBL _{CARBA}	3	2	2	2
Giardia	12	15	20	26
" varav inhemsk smitta	5	2	6	4
Gonorré	27	73	24	23
Hepatit A	9	2	6	3
Hepatit B	27	35	35	50
" varav sjukdomsfall	0	1	4	3
Hepatit C	27	40	54	54
Hepatit D	0	2	3	2
Hepatit E	0	0	0	0
HIV	7	8	4	8
HTLV I eller II	0	0	0	0
Klamydia	848	789	807	916
Kolera	0	0	0	0
MRSA	75	114	121	91
" varav sjukhusrelaterad	7	22	14	6
Mjältbrand	0	0	0	0
Paratyfoidfieber	0	00	0	1
Pest	0	0	0	0
Infektion med pneumokocker med nedsatt känslighet för penicillin G (>MIC 1.0)	5	4	6	9
Polio	0	0	0	0
Rabies	0	0	0	0
Salmonella	31	54	63	59
" varav inhemsk smitta	16	25	24	16
Shigella	5	12	8	3
" varav inhemsk smitta	2	4	3	0
SARS	0	0	0	0
Syfilis	1	7	6	2
Tuberkulos	11	9	14	18
Tyfoidfieber	0	1	1	1
Virala hemorragiska febrar	0	0	0	0
*=Endast laboratorieanmälningspliktig				

Övriga anmälningspliktiga sjukdomar	2020	2019	2018	2017
Atypiska mykobakterier	10	10	11	6
Botulism	0	0	0	0
Brucellos	0	0	0	1
Cryptosporidium	18	24	5	3
Denguefeber	2	8	6	2
Echinokockinfektion	1	1	3	4
Entamöba histolytica	0	0	0	1
ESBL*	245	269	245	220
Gula febern	0	0	0	0
Beta-hemolyserande grupp A-streptokocker, invasiv infektion	7	14	22	19
Haemophilus influenzae – invasiv infektion	2	8	2	7
Harpest	0	4	1	4
Influensa A+B*	36	498	813	397
Kikhosta	5	12	24	14
Legionellainfektion	2	3	3	0
Leptospirainfektion	0	1	0	0
Listeriainfektion	2	7	3	1
Malaria	1	1	1	7
Meningokockinfektion – invasiv infektion	0	3	2	4
MERS Middle East Respiratory Syndrome		0	0	0
Mässling	0	0	0	0
Papegojsjuka	0	0	0	0
Pneumokockinf – invasiv	22	36	51	40
Påssjuka	0	0	1	0
Röda hund	0	0	0	0
Sorkfeber	1	1	0	0
Stelkramp	0	0	0	0
Trikinos	0	0	0	0
Q-feber		0	0	0
VRE	4	2	44	0
Vibrioinfektion exkl kolera		4	7	1
Viral meningoencefalit (t ex TBE)	27	27	61	36
" varav TBE	21	22	42	26
Yersiniainfektion	6	8	7	8
*=Endast laboratorieanmälningspliktig				

Covid-19

2020 diagnosticerades 9397 fall i Sörmland.

Under våren 2020 skedde en snabb smittspridning av covid-19 i Sörmland. Den orsakade en omfattande sjuklighet i befolkningen. Sjukvården fick fokusera maximalt på vård av sjuka och svårt sjuka i covid-19. Annan vård fick stå tillbaka och sjukvården fick eskalera för att klara av det stora inflödet av svårt sjuka. IVA-sjuksköterskan Eveline Jacobson berättar om sina upplevelser i ett sommarprogram.

Efter en lugnare sommar, en hektisk höst och vinter är vi inne i en tredje våg av smittspridning och covid-19 sjuka. Provtagningsmöjligheterna har ökat. Smittspårningsenheten har periodvis klarat av att kontakta alla smittade men vid de snabba ökningarna av antalet smittade har enheten inte hunnit kontakta alla personligen. Via SMS och information på 1177.se har man försökt ge adekvat information till de smittade. Just för tillfället (3 juni 2021) minskar smittspridningen i Sörmland snabbt men antalet personer som behöver sjukhusvård är fortsatt högt.

För närvarande råder en viss osäkerhet råder om hur sommaren 2021 ska utvecklas ur covid-19 synvinkel. Folkhälsomyndigheten har publicerat tre olika möjliga scenarier fram till 31 augusti: [Scenarier visar att smittspridningen kan plana ut under juli och augusti — Folkhälsomyndigheten \(folkalsomyndigheten.se\)](#) Just nu ser det ut som om det gynnsammaste scenariot blir verklighet. Regeringen har efter råd från Folkhälsomyndigheten beslutat om vissa lättnader för kultur och idrottsevenemang från och med den 1 juni. [Anpassning av åtgärder mot spridning av covid-19 — Folkhälsomyndigheten \(folkalsomyndigheten.se\)](#)
[Max antal deltagare i sammankomster och i olika lokaler — Folkhälsomyndigheten \(folkalsomyndigheten.se\)](#)
Fortsatta lättnader planeras senare i sommar.

De allmänna råden för varje enskild person kommer att vara kvar under juni månad vad gäller att hålla avstånd, undvika träffa personer från andra hushåll, munskydd vid nära kontakter och god hygien. Regeringen har också beslutat att på statliga myndigheter är det arbete hemifrån som gäller till 15 september.

Folkhälsomyndigheten publicerar en mängd information på sin webbsida: [Folkhälsomyndigheten — Myndigheten för folkhälsofrågor \(folkalsomyndigheten.se\)](#)

Covid-19 i Sörmland

Pressträffar och statistik över antalet smittade och vårdade på sjukhus i Sörmland publiceras här: [Statistik för covid-19 i Region Sörmland - Region Sörmland \(regionsormland.se\)](#)

Covid-19 vaccination

Vaccination med de tre olika vacciner som godkänts och använts i Sverige har gett mycket god effekt. Risken att bli svårt sjuk och dö för de sköraste personerna har minskat på ett glädjande närmast dramatiskt sätt.

Information och statistik om covid-19 vaccination i Sörmland publiceras här: [Vaccination mot covid-19 i Region Sörmland - Region Sörmland \(regionsormland.se\)](#)

Smittskyddsenheten informerar om covid-19, covid-19 vaccination samt rekommendationer kopplade till covid-19 här: [Smittskydd/Vårdhygien - Region Sörmland \(regionsormland.se\)](#)

Allmänna frågor om covid-19

Ring: 11313

Läs på nätet: [113 13 - Information om coronaviruset - SOS ALARM](#)

STRAMAs arbete för rationell antibiotikaanvändning

Under pandemin har behovet av antibiotikarecept minskat snabbt. Smittskyddsråden har lett till att färre fått virusinfektioner och bakterieinfektioner. Nu uppfyller Sörmland rekommendationen om färre än 250 antibiotikarecept per 1000 invånare. Arbetet för strama gruppen planerar vi att återuppta hösten 2021. Risken för vanliga virus och bakterieinfektioner ökar när smittskyddsrestriktioner ändras i höst.

Influensavaccination

Under säsongen 2020/2021 erbjöd regionen VaxigripTetra® och ett nytt vaccin kostnadsfritt för olika riskgrupper.

Det nya vaccinet hette Fluzone-HD®.

Fluzone-HD® är godkänt för personer 65 år och äldre och ska ge ett bättre skydd i den åldersgruppen. Regionen köpte in 2000 doser som erbjöds till personer boende på SÄBO.

Nästa säsong kommer vi inte att ha Fluzone -HD utan istället Efluelda®

VaxigripTetra® erbjöds till övriga riskgrupper.

Vaccinationstäckningen av personer 65 år och äldre var högre än förut. Säsongen 2019/2020 var täckningen 49 %. Under 2020/2021 har vaccinationstäckningen nått 62 % av personer 65 år och äldre.

Pneumokockvaccination Pneumovax®

Denna säsong har regionen erbjudit kostnadsfri vaccination för vissa riskgrupper mot pneumokocker med vaccinet Pneumovax®.

Erbjudandet var efterfrågat så vaccintillgången i Sverige räckte inte till. Regionen fortsätter att erbjuda detta vaccin framöver också.

Campylobacter

Under sensommaren och hösten 2020 såg vi en ökning av campylobakter fall i Sörmland och i Sverige. Smittskydd i Sörmland har uppmärksammat problematiken och därför har Smittskyddsläkaren kallats till regelbundna möten av Folkhälsomyndigheten. På mötena har åtgärder diskuterats med Jordbruksverket, Livsmedelsverket, SVA, Arbetsmiljöverket, Folkhälsomyndigheten och distriktsveterinärerna i Sörmland. Typningar av campylobacterisolat från slaktkyckling och från patienter har visat att det i många fall rört sig om samma bakterie som funnits hos både kyckling och patient. Detta har styrkt problematiken med smitta från färsk kyckling till människa. Svensk fågel har initierat ett mötes forum om campylobakter problematiken Smittskyddsläkaren i Sörmland är inbjuden till dessa möten. Smittskyddsläkaren vill arbeta för en nollvision vad gäller campylobakter i slaktkyckling.

Hepatit A

Hepatit A- nationellt utbrott 2020

En smittspridning av hepatit A i gruppen drogmissbrukare har konstaterats. Det är totalt 10 fall i Sverige som tillhör utbrottet, 4 fall är hemmahörande i Sörmland. Genom att typa proverna kan det konstaterats att det är samma virus de smittats av.

När ett nytt fall konstateras i Sörmland sker ett samarbete mellan behandlande läkare, infektionsklinik och smittskyddsenheten för att ge patienten vård, men också för att smittspårningen ska ske på ett optimalt sätt. Kontakter erbjuds postexpositionsprofylax när det är möjligt utifrån tidsaspekten.

HIV/STI

Nationell strategi för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR)

Under hösten 2020 släppte Folkhälsomyndigheten en nationell strategi för SRHR. Det övergripande målet i strategin är en god, jämlik och jämställd sexuell och reproduktiv hälsa i hela befolkningen.

Utgångspunkten för arbetet ska vara en positiv och ansvarsfull sexualsyn, där frivillighet, ömsesidighet, egenmakt och respekt inkluderas. Enligt strategin bör särskilt fokus riktas mot de som har sämre möjlighet att få sina rättigheter tillgodosedda och de som har eller riskerar att drabbas av ohälsa. Länk till: [Nationell strategi för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter \(SRHR\)](#).

Vårdhygien

Enheten för Vårdhygien startade ett arbete med så kallade hospiteringar under hösten 2020. Arbetet innebär att en hygiensjuksköterska vistas på en vårdenhet under en halv eller hel dag. Under den tiden observeras arbetet och en återkoppling med uppföljning sker med chef och verksamhet. Detta arbetssätt uppskattades av de enheter som fick besök. På grund av covid-19 pandemin gjordes uppehåll men Vårdhygien planerar att fortsätta med dessa hospiteringar med start efter sommarsemestern.

Enheten för Vårdhygien har under våren haft fyra stycken utbildningstillfällen för Eskilstuna kommuns alla chefer inom hälso-och sjukvård samt MAS och MAR. Varje utbildningstillfälle var en hel eftermiddag och ämnen som berördes var VRI och smittor, författningar, basal hygien och klädregler, förrådshantering, städ, renhetsgrader och desinfektion, kohort samt smittspårning. Totalt nådde utbildningen runt 80 personer. Upprinnelsen till utbildningen var ökat intresse och behovet av vårdhygien under rådande pandemi. Utvärderingsmall skickades ut till samtliga och gensvaret var mycket positivt. Tanken är att övriga kommuner i regionen skall ha möjlighet till denna utbildning om de önskar.

Kommande utbildningar:

- 26/10 - **Uppföljning smittspårarutbildning**
Inbjudan skickas efter sommaren
- Maj 2022 – **Smittspårarutbildning**
Datum och mer info kommer senare

Kontakta oss på Smittskydd/Vårdhygien:

E-post: smittskydd.vardhygien@regionsormland.se

Smittskydd		
Signar Mäkitalo	Smittskyddsläkare, Strama-ordförande, VC	016-10 35 69
Louise Rushton Berg	Enhetschef, Smittskyddssjuksköterska, Strama-koord.	016-10 35 91
Cecilia Zetterlund	Smittskyddsassistent/Verksamhetsadm.	016-10 35 85
Marita Graff	Smittskyddssjuksköterska	016-10 35 68
Susanne (Sanna) Fredriksson	Smittskyddssjuksköterska	016-10 32 14

Samordning sexuell hälsa och STI-prevention		
Caroline Lundh	Samordnare för sexualitet och hälsa	016-10 32 14

Vårdhygien (Region och Kommuner)		
Mikael Stenheim	Hygienöverläkare	016-10 32 14
Henrik Wiklund	Hygiensjuksköterska	016-10 38 68
Mia Larsson	Hygiensjuksköterska	0155-22 22 02
Sandra Khouri	Hygiensjuksköterska	016-10 55 42
Yvonne Axelsson	Hygiensjuksköterska	0155-22 22 90